Ч 101. По конфіскаті наклад другий! Львів, неділя дня 29. мая 1921. Рік I.

Український Вістник

Виходить о годині 8. рано.

Передплата:

Місячно . . . . 120 М
Чвертьрічно . . . . 360 „

ЗА ГРАНИЦЕЮ:

Місячно . . . . 240 М
Поодиноке число . . . . . . 12 „

Ціна одного примірника:

6 марок.

ОГОЛОШЕННЯ:

Рядок дрібного друку або його місце в рубриці „Оголошення“ 10 М., в „Надісланім“, в „Оповістках“ і некрольоги 20 М. Між новинками і в редакційній части 40 М. За дрібні оголошення платиться по 3 М. від слова; товстим друком подвійно.

РЕДАКЦІЯ, АДМІНІСТРАЦІЯ Й ЕКСПЕДИЦІЯ: ЛЬВІВ, РИНОК Ч. 10.

НА ПОМІЧ УКРАЇНСЬКІЙ НЕЗАЛЕЖНІЙ ПРЕСІ!

НАРОДЕ МІЙ!

Прольоґ до „Мойсея“.

Народе мій, замучений, розбитий,
Мов паралітик той на роздорожу,
Людським призирством, ніби струпом
[вкритий!

Твоїм будущим душу я трівожу,
Від сорому, який нащадків пізних
Палити-ме, заснути я не можу.

Не вже тобі на таблицях залізних
Записано в сусідів бути гноєм,
Тяглом у поїздах їх бистроїздних?

Не вже по вік уділом буде твоїм
Укрита злість, облудлива покірність
Усякому, хто зрадою й розбоєм

Тебе скував і заприсяг на вірність?
Не вже тобі лиш не судилось діло,
Щоб виявило твоїх сил безмірність?

Не вже за дармо стільки серць горіло
До тебе найсвятійшою любовю.
Тобі офіруючи душу й тіло?

За дармо край твій весь политий кровю
Твоїх борців? Йому вже не пишаться
У красоті, свободі і здоровю?

За дармо в слові твойому іскряться
І сила й мягкість, дотеп і потуга,
І все, чим може в гору дух підняться?

За дармо в пісні твоїй ллється туга
І сміх дзвінкий і жалощі кохання,
Надій і втіхи світляная смуга?

О, ні! Не самі сльози і вітхання
Тобі судились! Вірю в силу духа
І в день воскресний твойого повстання.

О, як би хвилю вдать, що слова слуха,
І слово вдать, що в хвилю ту блаженну
Вздоровлює й огнем живущим буха!

О, як би пісню вдать палку, вітхненну,
Що міліони порива з собою,
Окрилює, веде на путь спасенну!

Як би!... Та нам, знесиленим журбою,
Роздертим сумнівами, битим стидом, —
Не нам тебе провадити до бою!

Та прийде час, і ти огнистим видом
Засьяєш у народів вольних колі,
Труснеш Кавказ, впережешся Бескидом,

Покотиш Чорним морем гомін волі,
І глянеш як хозяїн домовитий
По своїй хаті і по своїм полі.

Прийми-ж сей спів, хоч тугою повитий,
Та повний віри; хоч гіркий, та вільний;
Твоїй будущині задаток слізми злитий,

Твойому ґенію мій скромний дар весіль-
[ний.

Іван Франко.

КАМІНЯРЕВИ!

(В пяту річницю смерти Івана Франка.)

Коли Іван Франко в 1875 р. приїхав до Львова, щоби посвятитися фільософічним студіям на університеті, столиця Галицької України не могла тоді дати потрібного корму молодому талантови. Не було тут творчої атмосфери, яка може бути тільки в осередовищу, що має свідомість власної сили і цілей, до яких змагає. Язикові і правописні спори, неясні мрії про минувшину балачки про чистоту обряду, відсахненість від широкого світа, запозичені на сусідському загумінку погляди на світ і людей, повна відсутність у інтелігенції ясно означених цілей і засобів проводження їх в життя — характеристичні риси тодішної дійсности нашого львівського центру.

Не дивниця, що листи Михайла Драгоманова до редакції „Друга“, були для Франка словом откровенія; отвирали нові, широкі, такі приманливі овиди: европейська наука, европейська література — жерело, з якого треба черпати повною пригорщею, а народні маси — база, на якій єдино можна будувати краще майбутнє.

Молодий Франко мав за собою десятилітний досвід мужицького сина: від ранніх літ о власних силах здобував знання в Дрогобичі, в якому суспільні контрасти виступали тоді різкійше, ніж де инде на Галицькій Україні, який тоді зачинав розвиватися в головний галицький промисловий центр.

Листи Драгоманова пробудили у Франка почуття галицької дійсности, ставили питання і зразу давали відповідь на них.

З невеликим гуртком своїх однодумців входить Франко на намічений великим Европейцем шлях і з нього не сходить до кінця життя.

Перші кроки на цім шляху ставлять його в конфлікт з сильними міра і зі своєю невиробленою, консервативною суспільністю. Конфлікт кінчиться девятимісячною тюрмою і опалою з боку також своїх. Жереб був кинений, відворот замкнений. Зачинаються довгі, важкі роки мозольної праці.

Здобуває широке, европейське образовання, перлинами свойого таланту перекидує поміст між собою і своєю суспільністю. Гурт його однодумців з кождим днем більшає, його пляни і задуми з чимраз більшою інтензивністю здійснюються.

Пробуджено народні маси, зроблено їх активним чинником в нашім національним життю. Під його впливом виховуються кадри свідомої своїх завдань інтеліґенції, які стають на чолі цих мас. Пропасть, яка ділила творця „Мойсея“ в початках його діяльности від суспільности, счезає, він стає духовим Вождом свойого народу.

Ціла його довголітня діяльність нацхована почуттям відвічальности і прямо інтуітивним відчуванням вимог моменту. Все стояв у гущі життя, ніколи не цурався якоїб то не було праці. „Яко син селянина, сказав Франко у відповідь на привіти в 25-літню річницю своєї діяльности, вихований твердим, мужицьким хлібом, я почував себе до обовязку віддати працю свойого життя простому народови. Вихований у твердій школі я від малку засвоїв собі дві заповіди. Перша — саме почуття того обовязку, а друга — це потреба ненастанної праці. Я бачив від малечку, що нашому селянинови нішо не приходиться без важкої праці; пізнійше я пізнав, що й нам усім яко[illegible] ніщо не прийде за дармо, що нам ні від кого ніякої ласки не надіятися“.

„В кождім часі я дбав про те, щоби відповісти потребам хвилі і заспокоїти злобу дня. Я ніколи не хотів ставати на котурни, ані щадити себе, я ніколи не вважав свойого противника надто малим“.

Про нього можна би сказати словами йогож „Мойсея“:

„Все, що мав у життю, він віддав
Для одної ідеї,
І горів і яснів і страждав
І трудився для неї.
З неволі в Міцраїм свій люд
Вирвар він наче буря
І на волю спровадив рабів
Із тіснин передмуря.
Як душа їх душі підіймавсь
Він тоді многі рази
До найвисших, піднебесних висот
І вітхнення й екстази.
І на хвилях бурхливих їх душ
У дні проби і міри
Попадав він з ними нераз
У безодню зневіри“.

Під подихом його вітхненої творчости будилася Галицька Україна до нового життя, завдяки його невсипущому сороклітньому трудови сходила на шлях повного, всестороннього відродження. І коли під кінець століття зробилася Піємонтом Соборної України, цитаделею українства — львина заслуга в сьому Івана Франка, бо він ставив підвалини під цей Піємонт, в нього душу вливав, він — перший Всеукраїнець на Галицькій Україні.

На грані двох віків став Франко розложистим дубом, глибоко вкоріненим в рідний ґрунт, з короною в сяйві життєдайного сонця.

Він — духовий батько сучасного покоління, яке зі збруєю в руці кинулося сповняти його заповіт, доконечну мету кождого національного відродження.

Пять літ минуло, як відійшов від нас творець „Мойсея“. Відійшов саме на передодні нової епохи в історії України, епохи оружної боротьби за незалежність української держави.

„Так бажалось там з вами входить
Серед трубного грому!
Та смирив мене Бог, і війти
Доведеться самому.
Та хоч би край Йордана мені
Зараз трупом упасти,
Щоб в обіцянім краю лише
Старі кости покласти.
Там я буду лежать і до гір
Сих моавських глядіти,
Аж за мною прийдете ви всі,
Як за мамою діти.
І пошлю свою тугу до вас,
Хай за поли вас миче.
Як той пес, що на лови у степ
Пана свойого кличе.
І я знаю, ви рушите всі,
Наче повінь весною,
Та у славнім поході своїм
Не питайте за мною.
Най наперед іде ваш похід,
Наче бистрії ріки!
О Ізраілю, чадо моє,
Будь здоровий на віки“.

(*І. Франко*: „Мойсей“)

І цей похід, віщований Франком, йде, поборюючи по дорозі всі непомірні перепони, які ставлять йому сусіди з півночі і з заходу. Шлях сього походу під прапором незалежности і соборности українських земель скроплений кровю найкращих. Відвороту з нього немає під загрозою проклону грядучих поколінь.

Блаженъ мужъ, иже не идетъ на совѣтъ нечестивыхъ.

Блаженний муж, що йде на суд неправих
І там за правду голос свій підносить,
Що безтурботно в сонмищах лукавих
Заціплії сумління їх термосить

Блаженний муж, що в хвилях занепаду,
Коли заглухне й найчуткійша совість,
Хоч диким криком збуджує громаду
І правду й ширість відкрива як новість.

Блаженний муж, що серед ґвалту й гуку
Стоїть як дуб посеред бур і грому,
На згоду з підлістю не простягає руку,
Волить зломатися, ніж поклониться злому.

(Semper tiro.)

Вшанування памяти Ів. Франка.

„Комітет вшанування памяти Івана Франка“ подає:

В неділю, дня 29. ц. м. точно о год. 12. в полудне відбудеться на Личаківськім цвинтарі посвячення власної гробниці Поета в такім порядку:

а) посвячення гробниці духовником;

б) святочна промова представника Комітету арт. мал. Івана Труша;

в) складання вінців від Товариств, представництв, поодиноких організацій і делеґацій з провінції;

г) відспівання відповідної пісні хором „Бандурист“.

Комітет запрошує до участи в святі загал львівського українського громадянства.

Корпорації, інституції, школи повинні вже о год. 11. бути на місці. Головним впорядчиком свята з рамени Комітету є п. Іван Ігнат. Комітет звертається до всіх, щоби в цілі збереження повного ладу безумовно піддавалися зарядженням впорядчиків.

У Львові, 27. мая 1921.

Д-р В. Бачинський, голова. *Ф. Федорців*, секретар.

Як стріла вже намірена в ціль,
Наострена до бою,
Чи подоба стрілі говорить:
„Я бажаю спокою?“

(Мойсей)

Перед польським судом.

Розправа проти д-ра Теодора Ваня.

Другий день розправи.

Розправа розпочинається з малим опізненням. Продовжується переслуху вання свідка Богусевича.

Обж. д-р Ваньо. Коли ви вийшли зі суду?

Свід: По 2 гій год.

Обж: А коли відійшло військо?

Свід.: Того не знаю.

Обж: Можу свідками ствердити, що військо відійшло на обід на приказ власного команданта перед 12·30, так що підчас піднисування звісної декларації вже війська не було.

На цьому скінчилося переслухання цього „клясичного" свідка і приступлено до переслухання свідка Мечислава Зібауера. Зізнає загально як і попередній свідок. Признає, що промова д-ра Ваня була дуже згідлива, але свідок не вірив в щирість його слів. На питання оборони не може сказати, на якій основі вже тоді не вірив в щирість заяв представника української влади. Рішучо твердить, що безпосередно по промові д-ра Ваня перший він, а не суддя Богусєвич забрав голос, мимо того, що колеги, котрі сиділи біля него, тягнули його за поли і радили нічого не балакати і заявив, що Поляки не можуть признавати української влади, бо як каже — Поляки уважали переняття влади Українцями за „gwałt". Не пригадує собі, чи д-р Ваньо мав одну чи дві промови. На питання обор. д-ра Ганкевича відповідає, що пригадує собі, що радн. Балтарович прочитав декларацію, яку підписано в старостві, але твердить, що ця декларація не зробила ніякого враження, бо: „адміністраційні урядники є такі, що підписали би все що їм даноби до підпису, зрештою там також були під староством військо".

Обор. д-р Ганкевич: Що ви можете сказати про д-ра Ваня, як пр. о людину.

Свід.: З власного спостереження нічого, можу тільки сказати це, що я чув, що він в своїй професіональній і політичній діяльности руководився виключно бажанням зиску. Так нпр. не був скорий при судових розправах до угоди.

Обж: Як щоб ви одержали наказ від свого національного уряду перенятн владу, чи ви це зробили би?

Свід.: Так, але не в той спосіб.

Обор. д-р Михайло Волошин: Чому ви не звернулися до д-ра Ваня з просьбою, щоб позволив вам вийти?

Свід.: Я дуже жалую, що я не пробував вийти, але я чув від товаришів, що не вільно виходити.

З черги переслухано свідка Осипа Самулєвича, суддю з Золочева. Зізнає, як попередні сідки. Прийшов до суду значно пізнійше. Стверджує, що і инші державні будинки були обсаджені військом, а навіть цей дім, в котрім свідок мешкав, бо там містилася експозитура страроства.

Обор. д-р Евин: Яка ціль була обсадження будинків?

Свід.: Не знаю.

Обор. д-р Евин: Чи поминувши всі обставини, які мали місце при підписуванню звісної декларації, ви булиб підписали декларацію, чи ні?

Свід.: Я ні, а принайменше булибисьмо нарадилися.

Як третого свідка переслухано того дня суддю золочівського суду Якова Дибера.

Свідок не пригадує собі точно, о котрій годині прийшов до суду. Стверджує, що коли входив до суду, мав можність свобідно входити і виходити.

Предсідник: Чи ви добровільно підписали декларацію?

Свідок: О фізичнім примусі не може бути й мови. О безпосереднім моральнім примусі також не можу говорити, бо не було безпосередної погрози. Я взагалі не привязував до цього великої ваги. Я сподівався, що цей стан є тільки переходовим. Зрештою я не хотів наразитися на евентуальні прикрі наслідки.

На цьому перервано розправу до год. пів до 5. пополудни.

На пополудневій розправі переслухано дальшого свідка суддю Франца Кротохвіля.

Зізнання його не вносять нічого нового.

По переслуханню цього свідка переслухано ще додатково попереднього свідка суддю Дибера, при чому приходить до дуже частих сцисій між обороною а предсідником.

Обор. д-р Ганкевич: Скільки ви заважили жовнірів перед судом?

Свід: Входячи я завважав більше чим двох, може було пять, може шість.

Обор. д-р Ганкевич: Як густо були розставлені ці жовніри.

Свід. Около 15 кроків жов...р від жовніра, а може 10 кроків.

Предсідник: А може 5!

Тут приходить до чергової острої перепалки між обороною, а предсідником. Оборона жадає запротоколовання первісної відповіди свідка і протестує проти тенденційних і сторонничих питань предсідника. Свідок демонструє на салі, як далеко стояв жовняр від жовніра. Вкінці згоджено, що на два вікна в судовому будинку стояв один жовнір.

Просить о уділення голосу обор. д-р Федак і складає слідуючу заяву:

„В імени цілої лави оборонців звертаюся з просьбою, хоч після закону маємо право жадати, щоби пан предсідник позволив відповідати свідкам на питання оборони, а їх візнання, щоби були протоколовані негайно в тій формі, в якій зістали зложені. Потім може пан предсідник користати зі свого права питання. На жаль, після 2 дневної розправи мушу сконстатувати, що майже по кождій відповіди свідка, яка хоч на волос є для обжалованого корисна, пан предсідник ставить в тій хвилині тенденційні питання, або через т. зв. „цвішенруфи" суггестонує свідків".

У відповідь на цю заяву предсідник незручно пояснює, що його обовязком є пояснити свідкам питання.

Обор. д-р Федак: Я розумію такі пояснення тільки при свідках о малій інтелігенції, але тут маємо до діла з інтелігентами.

Предсід. А мимо цього треба пояснень.

Обр. д-р Ганкевич: Чи ви стикалися з д-ром Ваньом і що можете про него сказати? Чи був трудний до угод при судових розправах?

Свідок: Я знаю д-ра Ваня з лагідного характеру. При розправах стрічався я з ним дуже часто і рішучо не можу сказати, щоб д-р Ваньо був твердий до угоди. Він заступав інтереси свого клієнта.

Обор. д-р Баран: Яка була інтенція промови д-ра Ваня?

Свідок: Йому ходило о заховання ладу і порядку.

Обор. д-р Евин: Чи промова д-ра Ваня була перфідною?

Свідок: На мене зробяла вона враження дуже щирої.

На цьому розправу перервано і відложено до слідуючого дня на год. 9 ту рано.

Як би само великеє страждання
Мовло тебе, Вкраїно, відкупити —
Булоб твоє велике панування,
Нікомуб ти не мусіла вступити.

Як би могучість, щастя і свободи
Відмірялись по мірі крови й сліз
Пролитих з серця і очей народа —
То хтоб з тобою супірництво зніс?

(*І. Франко*: Давнє й нове)

З країни сліз і горя.

Корупція у Східній Галичині.

Вшехпольський посол Ян Заморскі продовжує в „Газеті Варш" характеристику відносин у Східній Галичині під загальним написом „З країни руїн, тифу і недолі". Чергова XVIII. стаття (ч. 139) носить назву: Корупція. Автор твердить, що за австрійських часів не було надмірної корупції, а тільки адміністраційні надуживтя в користь пануючої партії. Війна причинилася до зіпсуття. Декотрі старости і комісарі поробили маєтки на доставі коней і паші для війська, на при чинках для родин військових, на евакуованих і знищених. Та все таки відсоток корупціоністів не був так значний, як могло би здаватися. „Правдивих спустошень—пише п. Заморскі—в тім напрямі довершила, на жаль, польська партійна влада. Від коли генеральний делегат уряду д-р Галецкі став найповільнійшим слугою презеса людовців п. Вітоса і по спішним виконавцем волі послів Бриля і Рончковского, справа прибрала катастрофальні розміри". Отже стерогизовано урядників, опірних почато переносити, старости, котрі займалися пачкованням тютюну в Румунії і заліза з Польщі, пішли в гору, а ті, що відкрили пачкарство були покарані, запанувала протекційна система. „Ширші круги обняла корупція в новокреованих воєнних урядах. Комісаріяти апровізації здобули собі таку опінію, що колиб там найшлися навіть соняшно чесні люде, ніхто не вірив би вже в те. І дивна річ. Чим гірше говорять люде про такого комісаря, тим з правила є він більш войовничим і рухливим людовцем". Відбудова! Будівельний матеріял, обітниця відбудови є тільки приманою або нагородою для сільських філярів людової партії, иншими словами, о скільки ходить о українське село—для хрунів. Цукор, нафта, сіль, дерево, скло, цемент, цегла — все те служить до помножування рядів людової партії". Дієтьєя то так прилюдно, з такою безстидністю, що тільки звиродніли душі без скрупулу користають з такої юдашівки. Инший візьме, дасть приречення і в души плаче на ту нікчемність, котру Українці називають польським режимом. Кресовці є патріотами і їх болить не так образа під адресою польщини, як факт, що та образа є узасаднена".

Тільки пос. Заморскі. А треба мати на увазі, що він ілюструє відносини у Східній Галичині тільки із свого партійно-вшехпольського становища. Уявім собі, як виглядала би характеристика тих відносин з нашого становища покривджених, експльотованих, визискуваних, терорізованих, — розуміється — колиб ми мали свободу слова.

Звіт Глюра.

„Bulletin de l'Union Internationale des

МИКОЛА ГОЛУБЕЦЬ.

ДАНТЕ.

1321—1921.

V. Il Canconiere.

Уже з окрушин посмертної спадщини поета чужа рука сотворила цілість, яку прозвано „Il Canconiere", по нашому „Співаник". Поруч автентичних творів Дантого, які здебільша мали увійти в „Нове Життя" і „Бенкет", є тут і апокрифи. Дантому приписали дослідники цього „Співаника" — 29 канцон, 3 секстини, 10 балят, 44 сонети і 1 стансу, при чому поділено їх на поезії лицарсько-любовні, містичні і дидактичні. Останні, писані в більшій части уже на вигнанню наїжені докорами і викидами в сторону тих, що позбавили поета рідної стріхи над головою. На прикінці одної з тих „політичних" поезій „Співаника" читаємо приміром:

„Полинь пісонько моя гірська, може побачиш Фльорентію, мою землю, що прогнала мене без серця і пожаління. Скажи: мій пан уже не готовить то бі війни, бо сам в неволі, а хочби й змякла твоя строгість, йому немає по вороту".

В инщій знова канцоні, яка починається від слів „Tre donne intorno al cor mi son venuto" оспівує поет три жінки — Чесноту, Великодушність і Провордність, яких прогнано з міста, при чому росте в своїх очах, вважаючи і своє вигнання свого рода почесним виріжненням, Фратічеллі зове ту канцону найкращою з італійських — повнею поетичної сили і свідомістю самоповаги, яка гордо підіймає одиницю понад рівень сірої юрби.

У відношенню грядучих поколінь до поетичної творчости Дантого даєтьcя завважити дивне явище. Дослідники і коментатори поета, які приняли до відома його любов до Беатріче, заманіфестовану канцонами і сонетами „Нового Життя" ніяк не могли погодитися з тим, щоб цю ідеальну любов могло щонебудь чи хтонебудь затерти в поетовому серці, чи замінити її новим, відмінним почуванням чи звернутим ані до Беатріче ані до її памяти. Люде ці, збаламучені коментарями самого таки Дантого чомусь приняли самозрозумілим те, що не вміщається в межах здорового розуму. Бо чи є що більш природного і самозрозумілого, як те, що Данте, крім того, що був великим поетом і громадянином своєї батьківщини, був всеж таки чоловіком, хочби й небуденної міри? Той живий чоловік „з крови і кости" не міг-же видержати в наложених на себе путах тогочасного „випадає" чи „не випадає" і гамувати свої природні страсти в життю так само, як в літературі вбирав їх в невинні шати алєгорій і парабол. Почалося від крайности — Бокачіо змалював Дантого найяркійшими красками любовного авантурника — його наслідники стараючись „вибілити" великого поета з усіх „закидів" того рода, змалювали його як удуховлення ангельського кохання, якому чуже було усе, що земське і тілесне. А на ділі було ні так ні сяк. Данте не був ані типом вибуялого еротомана, ані аскетом, хоч був час, що хотів бути одним і другим. В нормальному стані був палким, чутливим на чари кохання, але в парі з тим в повні моральним чоловіком. Деякі його канцони є алегоріями, але є й такі, в яких говорить життя чоловіка, який кохаючи пережив дуже богато.

Уже з канцони „Співаника" довідуємося, що „коли уже пташки в вірей полетіли, а з тих, що осталися, ні одна не думала про кохання", коли „зівяло зілля і листя з гиль облетіло, земля скріпла к кригою убралися" — тоді поет закохався в малолітці. Закохався, як молодик, для якого „муки кохання були так чарівні, оскільки більше роскоші могла принести смерть".

Певне, ні він, ні злидні життя вигнання не зворушували „малолітки", коли огірчений поет говорить на другому місці: „Хочу бути таким жорстоким в слові, як в своїх вчинках є та гарна скеля, якої жадна стріла не пробє. Немає щита, щоб о нів не розбився, ані місця, деб можна сховатися перед її поглядом".

„Нехайби (Амор) розрубав її серце на двоє; не такою страшною здається мені смерть, яку поношу для її краси, бо жорстокою для мене, змінною для лімом, є та розбійниця. Чому вона не за вие страждаючи для мене, як я в тому пеклі страждаю для неї? Тоді б я крикнув: біжу тобі на підмогу і вхопив би її за ясні коси, що були для мене батогами. І не бавився би я в чемність і ласкавість, а був би мов жартуючий медвідь. В її очі прекрасні, з яких сиплються іскри, що запалюють моє серце я вдивлявся би з близька з мести за те, що вони мене оминали. А потім ми-б заключили мир".

Тут іще яркійше, як в піснях „Бенкету" виринає перед нашими очима постать русявої, молодої дівчини, з крови і кости, якої скувати уже коханням підстарілий поет не в силі і тому так дуже терпить, тому з такою досадою рвав би її ясні коси, що були його батогами...

„З приводу цього вилиню страждучої томленої пристрасти думати про „русі коси фільософії", до цього треба справді фільософії (Федерн).

Впрочім — ніколи не бракувало людий, що хотіли обмотати постать Дантого — людини двозначниками. Є очеркнений тип „дослідників", які роблять це з завзятістю гідною кращої справи у відношенню до всіх великих. Постаті як Сократ, Арістотель, Шекспір, Наполеон, Гете, Шевченко ніколи не переставали бути вдячним предметом старо-парубоцьких пікантерій дослідників, які раді би „занечистити те, що Бог сотворив чистим". Це й найшло відгомін в змаганню до, впрочім зайвого, „вибілювання" того самого Дантого, який в посвяченім Кіно де Пістої сонеті, говорить:

„Я з коханням все ходив у парі, від девятого, життя мойого року, взнав я скільки в ньому крил, оковів, скільки муки в ньому й скільки щастя".

„Даром в ним змагається людина, наче той, що хоче гуком дзвонів, розігнати хмари оловяні, що сліпучими огнями крещуть".

„В тому поли, де йде бій з коханням, вольна воля не буває вільна, мудра рада тратить всяку силу"...

Справді Дантова „вольна воля" ніколи вільною не була, коли ходило о справи його серця. Молодість провів в проміннй ореолі Беатріче, по її утраті шукав розради в книжках а укоєння в очах тої „благородної пані з вікна", що вжалілася над його горем; не може бути, щоб не кохав, хоч би й проминаючи, своєї жінки, з якою мав діти; потім кохав ту „малолітну", з якою хотів жартувати мов медвідь з досади, може ту Гетручу, якої родинне місто усміхалося йому на стрічу — факти позіставали поза межею нашої контролі. Але той запальний амант був в парі з тим строгим навіть для себе. Осудив себе в чистилищі. Бачимо там, як без боязни і певно проходив він мимо усіх шаблів і ходів чистилища, в одному тільки місці завагався і затремтів, коли треба йому було пройти крізь огонь, в якому покутували гріхи змисловоro кохання... Що пройшовши його, міг побачити Беатріче.

secours aux enfants" 30. квітня містить звіт Ґлюра, відпоручника цеї унії, про життя українських дітей у Східній Галичині. Ґлюр констатує, що відносини, серед яких проживають українські діти у Східній Галичині, дуже сумні. Підчас своєї подорожі зі Львова до Зборова і Тернополя Ґлюр сконстатував, що поверх 30 сіл зникло з поверхні землі, а поля так поорані воєнними окопами, що прямо неможливо братися на них до управи. Польська урядова статистика виказує 134.000 зовсім знищених хат. Велике число дітей мусить немов звірі мешкати в печерах, що повстали від ґранатів або лежати в траншеях. Наслідком цих відносин шириться пошесть тифу і збирає щораз то нові жертви. Ґлюр роздав на місці гроші, одіж і поживу і діти були цим дуже врадувані. Одначе ця поміч зовсім не вистарчаюча.

Важке ярмо твоє, мій рідний краю,
Не легкий твій тягар!
Мов під хрестом отсе під ним я упадаю
З батьківської руки твоєї допиваю
Затроєний пугар.
(*І. Франко*: Давнє й нове)

Важні наради священства львівської Архідієцезії.

Дня 17. мая ц. р. відбулися загальні збори „Вдовичо сиротинського фонду". На збори прибули делеґати з 43-х деканатів в особах своїх найповажнійших представників. Узгляднюючи незвичайно важке положення вдів і сиріт в теперішньому часі, рішено усталити висоту датків на рік 1921 після скількости ерекціонального ґрунту, а саме:

1) Парохи і завідателі, що посідають до 50 морґів — 1000 мкп. річно, 2) до 100 морґів, — 2000 мк., 3) до 200 морґів, — 3000 мк., 4) понад 200 морґів, — 5000 мк., 5) сотрудники, що не уживають поля 500 мк., 6) сотрудники, що уживають поле після скількости поля.

Збори висказали однодушно бажання, щоби Ординаріят по затвердженю тих ухвал надав їм загально обовязуючу санкцію. По тих зборах відбулася нарада тих самих відпоручників у важних станових і церковних справах. В справі требів, супроти їх великої ріжноманітности, яка під теперішню хвилю витворилася в поодиноких місцевостях, рішено, щоби поодинокі деканати предложили Ординаріятови до затвердження відповідні до місцевих обставин проєкти, які опісля мали би загально обовязувати.

З усіх сторін підношено жалі, що істнуючі під цю пору власти нехтують права української мови і з жалем сконстатовано, що деякі одиниці самі не придержуються виданих в тій мірі Ординаріятом розпорядків. Рішено послугуватися виключно українською мовою, у внутрішньому урядованню, як і в зносинах з властями. Таке саме рішення запало в справі точного придержування розпорядку Митрополичого Ординаріяту з дня 25/ІІ. 1920 ч. 331/С., щоби в справі супружих перепон не зборонювати женихам вінчання ізза неканонічних перепон.

Точнійше обговорено справу платень клиру зі сторони польського уряду. Сконстатовано, що на днях польський уряд в третє розділив польському духовенству дуже значні підмоги. Це поступовання слід вважати стороничим і несправедливим, тому що належало, або взагалі не уділяти ніякому духовенству підмог, або розділити справедливо між оба віросповідання, не роблячи ніяких ріжниць. Могло це статися тим більше, що польський уряд саме з українського населення Східної Галичини стягає велитенські податки, яких одначе не вживається на покриття потреб українського населення.

Для ілюстрації піднесено, що ґенеральний Вікарій, управляючий Дієцезією, по 54-ох літах служби побирає 1800 мк. місячної платні, і що саме українське духовенство находиться в дуже лихому матеріяльному положенню ізза зруйновання мешкальних і господарських ерекціональних будинків.

На обох нарадах рішили присутні однодушно серед загального одушевлення висказати Високопреосвященому Митрополитови Андреєви найглибшу подяку за Його велитенські труди, понесені в краю і за границею для добра церкви і народа, і вислати відповідне привітне письмо.

І доси нам сниться,
І доси манится
Блакитного того Дону
Шоломом напиться.
Від роду до роду
Сю далеку воду
Ми співали — споминали
Як мрію — свободу.
Як би то нам з Дону
Та не було грому,
То вжеб ми над Бугом, Сяном
Не дались нікому.
(*Ів. Франко*: *Semper tiro*).

Розпорядки.

В селі Брошневі долинського повіту істнує двоклясова школа з українською викладовою мовою. В самім селі є лиш кілька родин латинського обряду. Недалеко села є тартак, де заняті переважно спроваджені Мазурі. Для їх дітий істнувала там приватна одноклясова школа з польською викладовою мовою. В половині квітня ц. р. одержала зверхність громади Брошнів такий наказ:

Rada szkolna powiatowa.
L. 1085.
Dolina 8/IV. 1921.

Do Zwierzchności gminy w Brosz niowie.

Odnośnie reskryptu Kuratoryum lwowskiego okręgu szkolnego z d. 21. III. 1921 L. 1164 II. poleca się Zwierzchn. gminy, aby do dni 14. po otrzymaniu niniejszego rozporządzenia spowodowała posiedzenie pełnej Rady, na którem dokonać należy uchwałę organizacyi 2. kl. szkoły z polsk'm jęz. wykł. na osadzie fabrycznej.

Wspomnianą uchwałę, której legalność ma stwierdzić Starosta, należy tu po posiedzen'u bezzwłocznię przedłożyć.

Inspektor szkolny
Goldszmid.

Очивидно Громада порішила, що діти робітників могуть сміло з селянськими дітьми ходити до школи разом, а то тим більше, що тут учиться обовязково мови польської, і громада не відчуває потреби поносити тягарів удержання другої школи, колиж робітники тартаку не хотять, щоби їх діти разом училися, то нехай на дальше удержують собі приватну школу. Цікаве, що вийде дальше з цеї справи!

До речі кажучи в Долині нема уже від ряду літ леґальної ради громадської. Від початку польської влади править містом „комісарж ржондови" п. Пшистальскі, а як урядує, видно з того, що 28. падолиста 1920 р. подарував польській приватній гімназії в Долині на власність одноповерхову каменицю, власність міста Долини, що й затвердив Виділ повітовий д. 1. квітня 1921 р. (ч. протоколу 137.)

Цікаво від коли-то „ржондови комісарж" має право роздаровувати реальности громадські? *Л.*

Що за нами, хай на віки,
Вкриє попіл життєвий!
Або смерть, або побіда: —
Се наш оклик боєвий!
До відважних світ належить.
К чорту боязнь навісну!
Кров і труд ось тут здвигне нам
Нову, кращу вітчину!
(*І. Франко*: Semper tiro)

З польських справ.

Проєкт виборчої ординації до польського сойму.

Польський уряд виготовив проєкт виборчої ординації до сойму. На основі цего проєкту право голосування має кождий польський громадянин, що укінчив 21 рок'в життя (мущини і жінки). Послами можуть бути вибрані особи, які укінчили 25 рік життя. Урядовці адміністраційних, шкільних і судових властей не можуть бути вибрані послами в окрузі свого урядування.

Числа послів не означено, бо кождий округ вибирає тільки послів, кілько разів в числі правно відданих голосів міститься число 25.000. Це значить, вибирається одного посла на кождих 25 тисяч правно відданих голосів. О скільки решта голосів буде більша від 15.000, то округ одержить ще одного посла, коли решта буде менша, то ці голоси пропадають.

Окружна виборча комісія складається з одного судді, одного члена місцевої ради і двох делеґатів повітових рад.

Лісти кандидатів мається зголосити на 30 днів перед виборами, а підписати має їх найменше 50 виборців. Поодинокі ґрупи можуть заявити союзи своїх ліст, при чему при визначенню посла всі лісти союзу буде уважатися за одну лісту, а всі голоси, які падуть на ці лісти будеться додавати. Цілу виборчу теріторію, вчисляючи в це Східну Галичину, (!) Віленщину і Горішний Шлеск, поділено на 58 округів. Галицькі округи такі: Округ ч. 45 обнимає місто і повіт Краків, Хшанів, Подґуже, Величка. Окр. 46: Тарнів, Бжозів, Бохня, Домброва, Пільзно, Ропчиці, Мелец. Окр. 47: Ряшів, Стшижів, Кольбушова, Ніско. Тарнобжеґ. Окр. 48: Ярослав, Пшеворск, Ланцут, Перемишль. Окр. 49: Самбір, Старий Самбір, Дрогобич, Рудки, Мостиска. Окр. 50: Тернопіль, Бережани, Підгайці, Скалат, Збараж. Окр. 51: місто і повіт Львів, Городок, Бібрка. Окр. 52: Чортків, Бучач, Теребовля, Гусятин, Борщів, Заліщики. Окр. 53: Коломия, Городенка, Снятин, Косів. Печеніжин, Надвірна, Товмач. Окр. 54: Станиславів, Калуш, Богородчани, Долина, Сколє, Турка, Стрий, Жидачів, Рогатин. Окр. 55: Сянік, Ліско, Добромиль, Березів, Коросно, Новий Санч. Окр. 56: Ліманова, Грибів, Горлиці, Ясло. Окр. 57: Вадовичі, Мисленичі, Новий Торг, Стряжень, Освенцім. Окр. 58: Цєшин місто і повіт Бельск.

Не слід усякого любити без розбору,
Як добрі щепи садівник плекає?
Так, що всі зайві парости втинає,
Щоб добрі соки йшли все в гору, в гору.

Господь сказав: „Яка тобі заслуга,
Коли кохаєш свого брата, друга?
А ви любіте своїх ворогів!"
Подумай добре, що Господь велів!

Не мовив: „Моїх ворогів любіте!"
Отсе, брати, ви добре розумійте,
Що ворог божий, ворог правди й волі
Не варт любови вашої ніколи.
(*І. Франко*: Давнє й нове)

Дописи з краю.

З Бережан.

(Обнова товариств. — Реквізиція дому УПТ. — На селі і в повіті. — Гостина українського театру).

Заходами кількох дбайливійших одиниць обновлено нарешті слідуючі товариства в Бережанах: „Учительську Громаду", „Боян", філію „Просвіти", філію „Сільського Господаря" та „Народний Дім". Початок до обнови дало тов. „Боян", що зараз взялося до праці, виставивши на сцені драму „Ой не ходи Грицю", що випала надзвичайно гарно, владивши сьвяточний поранок в честь през. Романчука та величавий Шевченківський концерт. Думаємо, що й наші товариства підуть слідами „Бояна" і візьмуться щиро до праці, тимбільше, що нововибрані виділи дають до того повну запоруку. — Анормальний важкий стан в Бережанах тріває далі — на всьому наложена, щира сусідська рука. Ось примір: В падолисті 1920 р. зареквірувала державна поліція за посередництвом громади і староства дім кружка УПТ. на поміщення і школу для себе, мимо протестів і рекурсів зі сторони управи товариства, що льокаль є призначений на школу і бурсу. Стан той тривав до квітня 1921, школа поліції покінчила свої „виклади", управа товариства маючи до того повне право на основі закона, хоче відобрати бодай часть дому для себе, та всемогуча сила каже своє „nie pozwalam". Староство удержує дальше в силі реквізицію, мимо знесення реквізиційного закона, до домівки УПТ. спроваджуєся на його припоручення жидок з фортепянами, коровами і т. и. — і се тепер є „школа" державної поліції. На представлення з боку товариства, освідчає староство, що сталося вправді не по закону, що відносного референта впровадив в блуд комісар поліції Кошиковскі, але все остає само собою дальше, без зміни. —

В наших селах і повіті тяжка мізерія. В 75 проц. сіл урядують „с о б і" — але в дословнім того слова значінню — як війти, всякі лісничі, підлісничі і инші зайди, а про їх урядовання хиба кождий пісоньку собі сам доспіває. Як примір такого урядовання нехай послужить ось який факт:

В селі Вербові настановлено війтом лісничого Савіча, а при нім як асесор урядував поважний господар, патріот Федько Гевко — вибраний громадою. Се не подобалось Полякам, яких в селі є а ж 2 (Савіч і ще один латинник), вони пішли з поклонами до постерунку поліції в Нараєві, до якого належить Вербів — і через кілька днів уряд громадський дістає таке письмо: Do Urzędu gminnego w Wierzbowie. Uprasza się o złożenie z urzędu asesora gminnego Fedka Hewki, ponieważ tenże jest wrogo dla państwa polskiego usposobiony i za czasów bolszewickich urzędował. O tem proszę donieść starostwu. Narajów dnia .. Komendant Post. P. P. Zieliński. Річ очевидна, Гевка сейчас усунено. Подібні практики діються в цілому повіті, особливо в західній части тогож, де гуляє цотуторський командант поліції Мацьків, пошукуючи за компльотами, революціями, а навіть осмілюється робити перепони в збиранню датків на фонд „Учітеся".

Від 7/5 гостить у нас театр під дирекцією Стадника. Із кількох вистав, які театр дав („Сатана", „Ясні зорі", „Бог пімсти", „Наталка Полтавка", „Жидівка вихрестка") мож пізнати, що се найлучший з наших теперішних театрів і театриків. Дир. Стадник розуміє вагу театру, уміє його повести, а се запевнює йому гарний розвиток. Побіч обоїх Стадників, які знакомі нашій публиці, вибиваються ярко поміж артистами театру Орлівна, обоє Березовські, обоє Айдарові і Демчишин. — Дивна лише річ, що наша публика а особливо міщанство, яка битком заповнює кіно (досить собі підленьке під зглядом добору програми) до театру заходить рідко, так що в театрі мож бачити лиш Жидів і кілька українських родин, що стало ходять до театру. Також і провінція не дописує. Думаємо одначе, що бодай тепер, ще ті останні тижні, які наш театр пробуде ще в Бережанах, наша публика отямиться — бо до тепер якось всіх крикливих патріотів в театрі не видно. Та про се напишемо ще другим разом.

Ел.

Підгаєччина.

Дещо про тих, що сплять блаженним сном і в сні кричуть: „ратуйте!"

Підгаєччина, це мабуть одна із Богом забутих околиць. Це закуток, в якому немає, здається, ні сонця ні штучного світла. Ще перед війною не дуже то вона визначалась працею на народньому полі, а тепер майже зовсім відкинулась, відцуралась, перестала жити. Прикро воно і гірко серед теперішних наших обставин і положення „їхати — як то кажуть — на своїх" — однак на жаль муситься.

Села вправді можеб і пробурхались, та видиться, що немає кому їх розбудити. Люди, які моглиб дещо працювати, преспокійно кажуть собі: „от — якось воно буде... на раві не можна нічого робити". І це якраз найболючійше, бо такими словами воюють ці, котрі дуже маленько або і зовсім нічого не відчули останнього лихоліття. Тут що до сіл муситься на жаль звернути увагу на наших священиків, які собі, ніби то під покришкою „боятьея", спокійненько живуть серед своєї сімї та ду-

мають, якби то побільшити своє господарство, свої доходи та ущасливити своїх найблизших. Не думається тут прô якісь там Бог вість які праці та аж надто патріотичні виступи чи що там; однак всеж таки можна бодай трошечки знайти часу, відважитись та пригадати людям — селянам або і деяким на жаль інтелігентам, що тут живуть Українці та що взагалі є щось такого як Українці. От хочби відсвяткования памяти роковин смерти Тараса Шевченка. В цілому повіті, де є около 60 сіл, удалося в трьох чи чотирьох селах пригадати діла і значіння нашого Пророка та Його заслуги, і то лиш завдяки людям, які немало натерпілись по Домбях, Ланцутах, Тухолях і т. д. А що найважнійше, що саме старосто не робить майже жадних перешкод та всякі справи в цьому напрямі полагоджує відносно прихильно. З цього отже виходить, що дійсно муситься приписати нам самим недбальство, заскорузлість, лінивство, а при цьому самолюбність та егоїзм. І ці люди, хоч може і читають та розуміють слова нашого Генія: „Обнімітеж, брати мої, найменшого брата..", якими поет виразно звертається до всяких перевертнів та відступників і пр., та на жаль не болить їх це і вони, ці теперішні „боязливі" відступники преспокійно приглядаються темноті і розпуці нашого вкраїнського селянина-мужика. Це булоб що до сіл.

А місто! Про це аж соромно згадувати. Є там вправді не мало людий, які „колись" аж надто великими патріотами себе величали і тепер ще не перестають, однак та ріжниця, що тепер, вони взяли хвіст під себе, та між собою хваляться, що „от ми робимо, ми стараємось,. просвіщати народ, ми Українці, ми Русини і т. д. і т. д." До нинішнього дня в самих Підгайцях не удалося відсвяткувати памяти Шевченка. Пов. Юзил. Комітет здобувся справді вже давно на відозву чи заклик до Громадянства що до відсвяткування, однак на жаль на цьому і покищо стало, мимо цього, що там є судді, нотарі, учителі, священики, „діяльні" панночки і пані, а самі... Українці. Не хочеться тут наводити поодиноких назвиск, що аж просяться.

А преріжні інтриґи, непорозуміння, невирозумілість, гордість, самохвала і все можливе, — цього тут не бракує. Слів (і то лиш між собою) аж за багато а діла... дасть Біг. Десь по инших повітах чути про віднову читалень, філій, „Сільського Господаря" аматорських кружків і т. д. а в нас про те нікому і не сниться. „Е — прийде ще час на все..."

А час йде, люди чимраз все більше попадають в зневіру, темнота більше поглублює своє коріння, хоча народ, можна сказати, навіть досить заінтересувавсяб та відчуває брак проводу.

Панове! Менше слів, менше еґоїзму, а більше праці, більше віддання сповнюванню народнього обовязку, бо час не жде а історія пише і нотує кождіський поступок, кождий чин інтеліґенції!

Observator.

Долина.

Занепад національного життя в місті і повіті.

Долина — це колись один з найкраще зорґанізованих повітів, терен праці незабутнього Ів. Грабовенського, виборчий округ Ю. Романчука, повіт, в якому майже не було кацапів, а як і знайшовся деякий, що відступив „госп." Гецеву свою стодолу на віче, то тільки обидва й радили. А нині? Яка застрашаюча зміна! Аж сором! Повіт спить, чит. „Просвіти" не відновлені, про околичні орґанізації й не згадувати. Як часом в якім селі найдеться людина охоча до праці, то всеж таки потребує якоїсь поради. Кудаж звернеться? А вжеж, що до центру, до повіт. міста. І тут чистий заворот голови. Дайнійше знали, до кого звертатися: до Грабовенського або Ом. Левицького; там порадилися, дістали вказівки, тепле слово заохоти, вертали на село і робота аж кипіла. А нині? Пов. орґанізаторів тьма. І адвокати, і дир. ґімназії, і професори „активні і неактивні", і катехити, і У. Г. К-ки (цей послідний не істнує, але то не шкодить декому називати себе „головсю"), а навіть деякі горожани, що то за часів української влади були „невинно" арештовані і аж з приходом Поляків знайшли „справедливість"; а тепер торгують кіньми і долярами, і ті кажуть, що орґанізатори. І не диво, що при такій скількости самих „орґанізаторів" нічого не робиться. Якто нічого не робиться, спитає неодин орґанізатор? А вечерниці з танцями, а свячене одно, друге, трете, а може ще й не одно буде, бо хвалять собі деякі, що варта.

В Томину неділю уладила читальня „Просвіти" по старому звичаю Свячене Уладжене Свячене і на „Бесіді", але мабуть тільки на те, щоби наїстися, напитися і в карти заграти? Чому ніхто хоч словечком не згадав за тих, що своє життя положили за кращу долю України? Чому не згадали тих, що по таборах і тюрмах коротають свої дні в муках? Так умієте шанувати память своїх героїв? На свяченім чит. „Просвіти" о. Л. не занедбав нагоди пригадати міщанам потребу будови дому філії „Просвіти" і на ту ціль збирав датки. Чомуж так на зроблено і на „інтеліґентнім" свяченім? Не відчуваєте потреби власної хати? Думаєте вічно тинятися по жидівських кутах? Чому при нагоді свяченого не зроблено обрахунку своїх сил, білянсу дотеперішної просвітної праці серед народу і пляну на будучність? А була до того одинока добра нагода, бо ще ніколи наша інтеліґенція не зібралася так в комплеті, як на свяченім. І скільки спосібних сил до праці! Певно жадне східно-галицьке пов. місто не має так багато інтеліґентних людий, як Долина. Два адвокатів, чотирьох священиків, девять ґімн. учит., директор десятий, 8 нар. уч. і-ок, 4 суддів і ціла фаланґа ріжних урядників і підурядників з середним а то й висшим образованням. І щож до тепер зроблено? Післали жертви до У. Г. К для інтернованих і полонених? Чиж не ліпше було всі ті призбирані мясива і солодощі післати тим нещасливим жертвам режіму, що то не тортів, але і чорного хліба не видять місяцями? Навіть решток недоїдків не хотів комітет віддати до сирітського захисту. А як виглядав концерт Шевченка? Щож діється з фондом „Учітеся"? По деяких селах вибрано десятників, які в означенім дни обійшли всі хати і зібрали 6—8—10 тисяч м. п. А в нас? Чи не 300 м. п.? Панове „орґанізатори", за таке розуміння значіння просвіти, за таке пошановання заслуг ініціятора ви удостоїлися назви: дармоїди, іґноранти.

А народ дивиться на вас і жде від вас праці, головно від вас пп. ґімназ. учит. і п. дир., бож народ оплачує вас своїми жертвами. Як є час і сила товчися хоч на полицях залізницею аж до Варшави по дозвіл на закупно збіжа чи чого иншого, або фірою з бараболями і п обарани до Перегінська, то мусить бути час і на поїздку в сусідні села з відчитом, чи на відкриття читальні. Схаменіться. Беріться до праці серед і для народу, бо час важний! Приходять ферії, їдьте або і ідіть з відчитами по селах, освічуйте, освідомлюйте, бо народ бажає світла,

Ґонта.

С. Шманьківці, пов. Чортків.

8 го мая ц. р. заходами місцевого селянського драматичного гуртка відбулася вистава відомої пєси „Ворожбит". В день, для шкільних дітей дано було ґенеральну репетицію, а в вечері для дорослих. Вистава пройшла з великим успіхом. На великий жаль, цомешкання — Народна Школа — не дозволила на більшу скількість публики, яка майже силою валила до школи. Де-хто образливо викрикував: „яж плачу такі самі гроші! Пустіть! Хочете — більше заплачу!"

Дуже красна була декорація, яку перед кількома днями намалювала дружина відомого артиста-різьбара п. Олена Гаврилко. Їй же треба завдячити прекрасне удекурування всієї салі, а також одяг дівчат.

По закінченню вистави імпровізований мішаний хор з тих же акторів і публики на сцені відспівав „Заповіт", „Де Дніпро наш котить хвилі" і декілька инших пісень.

Взагалі с. Шманьківці, дякуючи заходам місцевого свідомого населення пробуджується від довгої сплячки з 1914 року і зараз вже мається читальню „Просвіти", Драматичний гурток і гурток аматорів співу й музики. Це треба завдячити енерґійности та знанню свого діла пп. Стецеві, Горячему Василеви і Олексови і Трачеви. Перша вистава показала це на ділі.

Б.

Бібрка.

Життя в цілому повіті починає віджививати. Перш усього відновлено дня 22. ц. м. чит. „Просвіти" і вибрано такий виділ: о. Іван Мащак — голова, Іван Коцюмбас — містоголова, Микита Старка — секретар, Ілля Чабан — бібліотекар, Олекса Кулинич — касієр, Мих. Керницький — господар, Марія Походжаєва, член виділу. Новий виділ взявся негайно до роботи і є надія, що в короткому часі покажуться гарні успіхи їх праці. На першу чергу рішено устроїти свято в честь Ів. Франка. Кромі цього є в пляні уладити кілька театральних вистав в місци і околиці для призбирання фондів на захоронку, Инші товариства не проявляють поки-що живійшого руху. Поза вибором виділів — не зроблено в них нічого. Булоб пожаданим, щоби впливові одиниці розбудили в них життя.

н—k.

Люде, люде! Я ваш брат,
Я для вас рад жити,
Серця свого кровю рад
Ваше горе змити.
А що кров не зможе змить,
Спалимо огнем то!
Лиш боротись значить жить..
Vivere memento!

(З вершин і низин)

РІЖНІ ВІСТИ.

Зєдинені Держави за новим Союзом Народів.

Німецькі часописи пишуть, що американський амбасадор в Льондоні Гарвей уповажнений предложити велико державам плян през. Гардінґа в справі створення нового Союза Народів. Цей плян оснований на підставах ґаґської конференції. Він підкреслює ідею світового розємного суду, який має полагоджувати спори на основі міжнароднього права з виключенням примусових заряджень. Гарвей має виложити становище Зєдинених Держав і заявити, що до створення нового Союза Народів буде домагатися признання прав Америки з узглядненням досі запавших рішень.

Заява Гардінґа.

Президент Гардінґ — як доносять з Ню-Йорку — виголосив з нагоди похоронення американських жовнярів промову, в якій заявив, що він не хоче твердити, що настав золотий вік та що не буде вже воєн, одначе він бажає собі, щоби Зєдинені Держави в своїй любови до справедливости представляли таку велику силу, щоби ніхто не важився стягнути на себе їх гнів.

Побіда сінфайнерів у виборах до парляменту.

У виборах до південно ірляндського парляменту одержали сінфайнери 120 мандатів, уніоністи ледви 4. Бракуючі ще 4 мандати одержать представники народнього університету — теж сінфайнери. Наслідком цього можна говорити про однодушне відкинення політики уряду і конституції, опрацьованої урядом. Багато вибраних послів находиться ще під цю пору в тюрмі. Між вибраними є сестра помершого з голоду посадника Корку.

З ірляндського кітла.

З Дебліна доносять, що значна ґрупа сінфайнерів підпалила оноді митовий уряд в Дебліні. В боротьбі, яка вивязалася наслідком цього поміж сінфайнерами і поліцією, сінфайнери мали 7 убитих і 11 ранених; по стороні поліції було 4 ранених.

Страйк в Анґлії.

Як подають з Ґлєсґо, робітники в доках розпочали страйк на знак протесту проти транспортовання вугля через море і рішили вернути до праці під умовою, що всі страйкуючі будуть знову прийняті до праці.

Надії большевиків на революцію.

Московська „Правда" (ч. 98) в передовиці „п. з. „Рух росте" обговорюючи страйк углекопів в Анґлії і симпатії для страйкуючих серед залізнодорожних і транспортових робітників пише, що Европа позбавлена наслідком страйку вугля. До цього причинюється також страйк моряків в Зєдинених Державах, через який Европа осталася й без американського вугля. Наслідком подій на Г. Шлеську останеться вона і без шлеського вугля. Стаття кінчиться заключенням, що революційний рух постійно росте та що прийде до загальної світової революції.

Новий турецько-совітський договір.

По донесенням „Русспрес-у" з Константинополя, совітська власть підписала новий договір з турецьким урядом в Анґорі, на основі якого турецькі націоналісти обовязалися не заключати мирового договору з Грецією без згоди совітської Росії.

Японія евакуує Сибір.

„Таймс" одержав телеґраму з Токіо, в якій сказано, що японський уряд рішив відкликати свої війська із Східної Сибіри. Японські відділи будуть оставлені тільки в Харбині і на північній границі Манджурії.

Уступлення Чічеріна?

З Москви доносять, що Літвінов іменований сповняючим обовязки комісаря для закордонних справ, бо він є дуже добрим орґанізатором пропаґанди за кордоном.

Протибільшевицьке повстання на Сибіри.

З Совдепії доносять, що мимо заперечувань більшевиків, в Сибіри розростається протибільшевицьке повстання. В области Челябінська ведуться постійно бої. Новониколаївськ переходить з рук до рук. Кірґіжська біла армія наступає в области Акмолинськ — Семипалятинськ. Сибірське селянство настроєне рішуче ворожо проти більшевиків.

(„Русспрес").

Литовсько-білоруська червона армія.

„Русспрес" довідується, що під цю пору червона литовсько-білоруська армія Міцкевича-Капсукаса розташована в Смоленську — Рославлі — Орші. Деякі відділи розташовані в Порічі і Юхнові і сповнюють функції карних відділів.

Італія і Франція.

Зближений до премєра Джоліттія орґан „Стампа" виступає проти змагань Франції до осягнення супремації в Европі і заповідає, що коли Франція не уступить, тоді Італія попре явно анґлійську політику.

Замах в Софії.

Як доносять з Софії під час урочистого обходу свята Кирила і Методія, в хвилі, коли шкільна молодіж і людність йшла почесним ходом перед королем, що був на бальконі своєї палати, кинено бомбу через вікно одного з домів. Бомба розірвалася і ранила около 10 осіб. Товпа приписуючи замах комуністам, мимо інтервенції підпалила клюб комуністів. Справник замаху втік.

Прийшли до мене в гості.
З могож таки селя.
Я хочу їх вітати —
Не знаю, що сказать.
— Нужда! — вони говорять,
(А місто в прапорах..)
— Сама нужда та злидні, —
Й коли вже їм кінець?
— Сини нас потішають:
Ось... воля і земля.
А що за тую волю
Та безкінешна кров...
Мовчать. В очах їх сльози.
Я веселю печаль.
На стінах тихо плачуть
Шевченко і Франко.

(Павло Тичина)

ТЕЛЕҐРАМИ П. А. Т.

Г. Шлеськ автономічною державою? „Шікаґо Трібюн" заповідає упадок Польщі.

Ґданськ. „Данц. Цтґ." доносить: „Шікаґо Трібюн" одержала з двох ріжних жерел вісти, шо можливе є, що в справі розвязки горішношлеського питання буде прийнятий проєкт утворення з Г. Шлеська автономічної держави, при чому проєктуючі беруть під увагу віддання цего автономічного Г. Шлеська під контролю Союза Народів або Найв. Ради на протяг 30 літ, цебто до часу, коли Німеччина заплатить свої довги. Зачувати, що Анґлія, Франція й Італія задумують заступити своїх представників у міжсоюзній комісії т. зв. контрольною комісією. Комісія ця була би першим кроком на задуманому шляху. Згадані три великодержави мають бути схильні утворити з Г. Шлеська державу на взір области Сари. Г. Шлеськом управляла би тоді міжнародня комісія, до котрої належали би також Німці і Поляки. Франція сподіється довести до здійснення цего пляну, бо тоді Німеччина не могла би заявляти, що втратила вуголь, котрим має платити відшкодування. По 30 літах відбувся би новий плєбісцит на Г. Шлеську. Дальше доносить „Ш. Т.", що союзники задумують відкликати з плєбісцитової комісії своїх військових представників, бо досі вони не дійшли до порозуміння, а заступити їх цивільними знатоками. В кожному разі припи-

сують Бріянови плян зреорґанізування горішно шлеської плєбісцитової комісії.

Така комісія дістала би потім від правительств союзних держав відповідні ірформації, пропонуючі утворення автономної держави на протяг 30 літ. За цей час можна би привернути економічну рівновагу Европи і її промисл уздоровилося би. Вдержання цего стану позволило би Німеччині заплатити відшкодовання без шкоди для її промислу і торговлі, бо промисл і торговля будуть головними засобами німецької платничої спроможности. Польську опозицію проти цего пляну сподіються успокоїти так, що Польщі заявиться, що польські інтереси по 30 літах берегтиме плєбісцит, який мається перевести після цего речинця. Головним арґументом Італії і Анґлії цего рішення є здогад, що Польща по 30 літах не буде істнувати, але в мирній дорозі впаде жертвою або Німеччини або Росії. Тому не можна з огляду на державу, котрої істнування є так мало певне, викликати небезпеку нового світового конфлікту. Цими словами кінчить „Шікаґо Трібюн".

Б. цісар Карло переїздить до Еспанії.

Берлін. „Іст Юроп" доносить з Парижа, що еспанське правительство позволило б. цісареви Карлови на побут в Еспанії. Подорож його до Еспанії послідувала би з кінцем серпня, коли само собою не склалися би якісь надзвичайні події, що могли би перешкодити цему.

Анґлійські війська для Г. Шлеська.

Льондон. Райтер. Перший з 4 баталіонів, призначених на Г. Шлеськ покинув уже Кольонію.

Льондон. В ціли скорого привернення спокою на плєбісцитовому тереві Г. Шлеська вишле анґлійське правительство крім 4 батальонів надренської армії ще два батальони з Анґлії на Г. Шлеськ. Війська ці будуть заосмотрені в броневики і літаки.

Баварці вертають з Гор Шлеська

Мінхен. Баварські добровольці, що прибули на Гор. Шлеськ, постановили вернути до Баварії, бо вважають дальшу свою присутність непотрібною.

МАЛИЙ ФЕЙЛЕТОН.

Страйк в Бориславі

Вже тиждень тому, як зловіщий рев сирен затряс дрімучими лісами, завив, застогнав в останнє, здавлюючи у собі росклекотаний гомін пекла.

Борислав завмер. Станули сталеві коні. Не дишуть вогнем, не викидують з пащі клубів горячої пари в ніздрів жаркого диму.

Мертвеччина. Ліниво вигріваються до сонця ненаситні молохи, що пявками всисалися в нутро землі, за наживою нахабних чужинців...

Бовваніють мовчки, як би прокляті тими, що виссали кров їхніх дідів, батьків та внуків.

Борислав не плаче і не сміється а мовчить. Так мовчить вже від тижня.

Як день мине, надходить чудова масва ніч. Зазорине небо висить кулисте, ясне і прозоре. Давно не бачили ми в Бориславі бездимного неба і ясних зір.

Тепер бачать і любуються тою красотою, що залягла бориславську долину.

Погасло море світил, що розливалось широко — а світить тільки одна небесна лямпада, білолиций місяць! Не чути більше переливного клекоту, не чути стогону важких машин.

Царить тишина, співають закохані соловії і рахкають жаби... І як би встали з могил давні громадяне, що змучені кривдою знайшли пристановище, на останньому клаптикові рідньої землі, здавалобся їм, що це давне, підгірське село.

В Бориславі світить місяць, співають соловії, чути, як рахкають бориславські жаби.

Сон, чи невидане свято?... Ні — то звичайний собі страйк...

Левко Лепкий.

Розвалилась зла руїна.
Покотилася лявіна, —
І де в світі тая сила,
Щоб в бігу її спинила,
Щоб вгасила, моз огень,
Розвадняючийся день?..

(З вершин і низин)

Наради „Русскаго Исполнительнаго Комитета" у Львові.

Верховне представництво „русско-народної" орґанізації у Львові так зв. „Русскій Исполнительный Комитетъ" (замість передвоєн. „Народнаго Совѣта") скликав на 26. мая ц. р. довірочні збори до салі „Нар. Дому" у Львові в ціли обговорення теперішнього політичного положення „орґанізації" та надання Комітетови директив на найближче будуче. Комітет розіслав запрошення усім виднійшим членам своєї орґанізації в краю в числі до 1000. Зїхалося дуже поважне число запрошених, бо звиж 500 делєґатів, а із львівських явилося понад 100 людэ. Збори мали характер строго довірочний, при замкнених дверах, при острій контролі запрошень, які відтак провірили органи поліційні та найшли все в порядку. Саля була битком набита. Замічалося дуже поважне число жінок, як інтеліґентних так і селянок, за це мале число священиків. Найбільше селян та світських інтеліґентів „Талєргофики", які ще остали при життю, майже в комплеті. Збори відбувалися від 10 години передполуднем до пізного вечера серед дуже піднесеного і бодрого настрою та в поважнім, хвилі відповідаючім, тоні. До президії нарад увійшли через акламацію: о. Роман Чайковський, б. посол до австр. парляменту, як голова, адв. д-р Ілля Винницький із Самбора і селянин Кіндрат Захарчук із Ляцького коло Золочева (старушок — ученик о. І. Наумовича), як містоголови, а як секретарі студ. унів. Александра Ґумецька із Вербіжа та д-р Струсевич, канд. адв із Дрогобича. На нарадах виголошено ряд рефератів в роді звітів та внесків: д-ра Т. Стефановича „О мотивах внутрішної політики „орґанізації" зглядом Українців, Поляків і „неделімой" Росії", К. М. Вальницького „О зовнішній політиці і становищі „орґанізації" зглядом неї", М. Заяця з рамени соціялістичної групи — „О клясових мотивах соціяльної політики та відповідного становиска „орґанізації" та инші. Дискусія з нагоди порушених тем була дуже оживлена, головно коли ходило о здекляровання, який фронт заняти супроти Українців і української політики. Думка спільного фронту на зовні побідила абсолютною більшістю голосів селян і молодих. Докладнійше о перебігу нарад, змісти рефератів і дискусії та резолюції подамо в найблизшім числі.

С. Ш.

НОВИНКИ

— **Розправа проти шамб. д-ра Юрика.** Дня 30. мая в окружному карному суді у Львові в салі І. на І. поверсі розпічнеться розправа проти папського шамбеляна д-ра Юрика, пароха Золочева. Представником трибуналу буде радн. Нарольскі, обжаловує відомий прокуратор Гіртлєр. Оборону обняли адвокати: д-р Лев Бачинський, д-р Лев Ганкевич і д-р О. Голубовський.

— **Масові арештовання в ліськім повіті.** Дня 23. мая 1921 в понеділок арештували польські жандарми постерунку Балигород: о. О. Малецького пароха, Антона Бабяка міщанина, — Юрка Хомищака — давного гром. поліцая, усіх з Балигорода, — Тимка Середоху — народнього учителя в Жерниці вижн., — Івана Охнича — начальника громади з Яблінок, Івана Коземчака — селянина з Бистрого, Дмитра Лишнянського — дяка з Загочева. Арештованих під ескортою трьох жандармів відвезено до пов. комісаря польської поліції в Ліську. Підчас арештовань переведено стислу ревізію у кождого в дома, кромі цього в присутности о. Малецького також в церкві. Причина арештовань на разі нікому невідома, бо й самі визначнійші місцеві Поляки о ній не знають, лишень комбінують, що за „аґітацію та політику". Дня 24. мая мали приескортувати до Ліська о. Мих. Осідача пароха з Ветлини і багато инших. Як зачувати, ця натіика на Українців має обняти цілий ліський повіт. — *Хв.*

— **33 нових членів-добродіїв УГК. у Львові,** о. Апольоній Чемеринський, Будзанів, Читальня „Просвіти" Главче, п. Сороцько, Михайло Василишин, Беньків - Сілець, Олександер Онисько, інж. Юліян Мудрак, Львів, Теодор Дякович зі Львова, о. Ізидор Глинський, Буцнів, Кирило Біренький, Лободів п. Устрики дол., о. Мих. Світенький, Ладичин, Генрих Качковський, Петранка п. Калуш, Михайло Придаткевич, Кольбушова, Юстина Шидловська, Львів, Микола Левицький, Павлокома п. Дынів, Іван Дмитровський, Ан-сеф Любінський і Михайло Савюк з Тернополя, ОО. Василіяни, о. Теодор Попель, геом. Пуза, д-р Володимир Чапельський, д-р Володимир Чубатий, д-р Стойко, д-р Віктор Пацлавський, д-р Михайло Терлецький, Меланія Витвицька, геом. Франц Озімкевич, інж. Володимир Дидинський і д-р Рудольф Скібінський з Дрогобича, всі зложили по 1000 мк., та о. Володимир Балко, Ямна п. Рибо тичі 2000 мк., Стефан Сасик, Дрогобич, 1500 мк., д-р Ільницький, Дрогобич, 1500 мк. — Всім Добродіям складає „У. Г. К." отсею дорогою щиру подяку.

— **Осип Балевич,** артист театру „Української Бесіди", втік з большевицького полону. Перейшовши Збруч, зголосився до польської пограничної сторожі в Околах. Після протоколу його вивезено до Тернополя. З Тернополя, як сповіщає нас, мають його вивезти до Львова на Ялівець. Просить кревних і знайомих, щоби поробили заходи в справі увільнення його з польської тюрми.

— **З Товариства ім. Петра Могили.** В неділю 29. мая відбудуться з рамени Товариства маніфестаційні виклади про І. Франка. В салі „Народнього Дому" викладатиме д-р І. Свєнціцький на тему: „Іван Франко як людина", а в салі Товариства ім. Лисенка д-р В. Щурат на тему: „Франко — Вишенський". Початок викладів о год. 5 ій пополудни.

— **Епохальне відкриття „Ґазети Варшавскої".** Старенька „Ґазета Варшавска" не може мабуть похвалитися усіма клепками, коли денунціюючи українське громадянство Східної Галичини перед польськими властями, пише в замітці п. з.: „Неспокоє в Всходнєй Малопольсце" між ин. таке: „Слід завважити, що в Східній Галичині до нинішнього дня живуть в богатьох місцях спомини давної Гайдамаччини, плекані свого часу серед Українців австрійським урядом, який вигодував в тім краю Гонту і Залізняка". Risum teneatis!

— **Заява.** Отсим подаю до відома, що мої праці, поміщені на теперішній „Весняній Виставці" Національного Музея закуплені Управою того музея, через що я не мав змоги заборонити їх виставляти. На будуче рішуче резиґную з участи у виставках Національного Музея. — Маляр *Дамян Горняткевич.*

— **Впорядчики Франківського свята** мають явитися в неділю, дня 29 ц. м. на Личаківськім цвинтарі о год. 10 перед полуднем де відберуть прикази. — *Головний впорядчик*

— **Спростовання.** Одержуємо таке письмо: Прошу ввічливо помістити в ціннім часописі отсе спростовання: В ч. 80. „Українського Вістника" з дня 5. мая ц. р. поміщено нотатку зі Стрийщини, що в селі Верчани о. Степан Івасик посилає свою донечку Олю до польської експонівки, а за його приміром пішло кількох батьків Українців. Ця нотатка являється злобною містифікацією. Оля Івасиківна перед трьома роками покінчила верчанську двоклясівку. Від 3-ох літ учиться приватно. Польські учительські сили учать її лише тому, що українських не має. Шестеро дітей о. Івасика є звичайними, або приватними учениками українських шкіл, переважно ґімназій. Так о. Івасик як і ціла його рідня давали все, а особливо від 1. падолиста 1918 докази національної чести, гордости і карности. До польської експонівки в Верчанах не ходить ніяка українська дитина. Школу цю засновано проти ухвали місцевої шкільної ради. — З поважанням *о. Степан Івасик.*

При зміні адреси просимо не забувати подати і попередну свою адресу.

Курс грошей.

Львів, 27. марта 1921.
Маркова валюта.
Валюти:

	Плат.	Жад.
Царські рублі по 100 рублів	400·—	470·—
Царські рублі по 500 „	230·—	290·—
Царські рублі (дрібні)	150·—	200·—
Думські рублі по 1000	60·—	80·—
Думські рублі по 250	50·—	70·—
Думські рублі (по 40 і 20)	25·—	30·—
Карбованці по 1000	4·—	7·—
Гривні по 500 і вище	6·—	9·—
1 франц. франк	83·—	88·—
1 швайц. „	165·—	185·—
1 фунт. штерлінґів	3800·—	4000·—
1 амер. доляр	975·—	1005.—
1 канад. доляр	825·—	875·—
Німецькі марки по 1000	1650·—	17[illegible]0·—
Німецькі марки по 100	1550·—	1650·—
„ „ (дрібні)	1450·—	1475·—
Румун. леї по 500	1675·—	1775·—
Румун. леї дрібні	1575·—	1675·—
Італ. ліри	46·—	51·—
Чеські корони	1455·—	1555.—
„ „ нижчі	1355·—	1455·—
Австро-нім. кор. стемп.	140·—	160·—

Переписка Редакції.

Вп. Дамян Горняткевич — Краків. Просимо негайно прислати.

На зьлокавтованих залізничників у Львові

зложили в місяці маю 1921, отсі залізничники в службі в марках п.:

Радник Ґамота 150, Крілик 90, Остап 120, К. Гарапа 100, Ціховляс 100, інсп. Гавришо 100, Сопотницький 50, Ґула 50, Заславський 50, Ґеренович 200, Штайн 100, Вальнер 60. Я. Парахоняк 1000, стар. ревід. Глібовицький 5, Шумський 20, Ґаґа 100, Харкевич 50, Волинець 50. Березовський 50, Кінш 50, Юськевич 50, Білянчук 50, Мазур 100, Марковський 100, Івашко 50, Михайлович 50, Іваськів 50, Фітьо 20, Мандзюк 40, Волошинський 50, Спасник 50, Кокот 50, Дицьо 45, Довган 40. Ярмолюк 100, Шостак 25, Бачинський 50, Карет 50, Штернак 50. Обуховський 50, Пона 10, Дзьоба 50, Котельницький 50, Радзікевич 50, Воськаль 50, Сабатович 100, Хемин 100, Кінка 100, Сенишин 20, Гаврилюк 100, Гек 100, Данилович 300, Індик 200, Іваньчук 100, Рень 10, Чуйка 600, Шидловський 100, Гайхман 20, Москвіта 100, Касараб 50, Мадей 100, Сокульський 50, Демчук 50, Кохан 50, Ординець 50, Ґіль Василь 100, Кучма 21, Чуприк 30, Гнат 49, Бурка 100, Ґайоха 50, Ґенхен 50, Федак 60, Маньох 50, Надрічний 100. Процівський 200, Трохим 100, Сопотюк 50, Пахольчик 100, Качоровський 50, Зайфе 30, Варцаба 100, Саварин 40, Голдан 100, Рот 50, Дрозда 50, Прокіп 100, Кульчицький 100, Кандя 00, Павлюк 100, Ювич 100, Біда 50, Супрун 100, Юрків 50, Кучер 20, Ґуґльовський 100, Ґавор 100, Скригота 100, Москалюк 100, Мацелінський 100, Кицур 100, Лівчак 20, Романкевич 60, Слободян 50, Овчар 10, Гриців II. 30, Мединський 20, Мельник 50, Найґер 100, Фітьо 15, Харовський 100, Путько 100, Н. Н. 30, Бор 100, Гіс 20, Угрин 20, Козак 100, Батіг 100, Гузик 60, Мендик 20, Яремчук 100, Лапка 100, Фішер 50, Столярчук 50, Смеречин 40, Сень 80, Вентик 100, Слободзян Мих. 55, Ковальський 50, Ковалишин 20, Лучечко 100. Швам 20, Мельничук 20, Комаровський 100, Грабович 200, Хомик 200, Цимбала 100, Тисовський 50, Карпів 50, Паньків 100, Волошинський 40, Холо 45, Духнич 50, Крутій 50, Карпяк 100, Ґах 50, Сушко 50, Микитка 20, Котиляк 100, Кузіцький 20, Зарембa 100, Бербека 60, Дмитрук 50, Скульський 200, Костів 100, Карпан 100, ревіденти: Брик 20, Гучко 300, Міцінський 200, Чайківський 200; машиністи: Медвецький 200, Аренд 50, Дутка 200, Остапчук 200, Кобзяр 200, Піндус 200, Мартинюк 100, Корончевський 150, Комаринський Стефан 200, Нижник 120, Ган 40, Ганкевич 100, Антовишин 100, Ткачук 100. — Разом 14 650 м. п.

Присилайте складки на пресовий фонд на кн. ч. 30.000 в Союзі Кредиторів, Львів, Ринок 10.

Кождий Українець і кожда Українка має в місяци квітні та в маю ц. р. зложити вкладку на ВИДАВНИЧИЙ ФОНД п. н. „Учітеся, брати мої!“ (Гроші слати на щад. кн. ч. 13.114 тов. „Дністер“ — Львів, Руська 20/І.)

ОПОВІСТКИ.

УКРАЇНСЬКИЙ НЕЗАЛЕЖНИЙ ТЕАТР
тепер під фірмою
НАРОДНИЙ ТЕАТР Т-ВА „УКР. БЕСІДА“
у ЛЬВОВІ (Шашкевича 5.).

В суботу, дня 28. мая 1921. з приводу **5-літної річниці смерти Івана Франка** святочна вистава „УКРАДЕНЕ ЩАСТЄ“ драма в 5 діях.

В неділю, дня 29. мая 1921. „ХАТА ЗА СЕЛОМ“ народня драма в 5 діях Мих. Старицького.

Початок о год. 7½ вечером.
Білєти раньше до набуття в „Народній Торговлі“ (Ринок ч. 36.). XVIII—3—4

Весняна вистава, Національного Музея, Мохнацького 42, відчинена від 11 до 5 год. Вступ 25 мп., каталоґ 5 мп. 1346 5—?

Поклик до членів Міщанського Братства. Взивається всіх членів Міщанського Братства явитися в неділю о годині 11-ій в льокалю Братства, щоби відтак взяти ґреміяльно участь в Франківськім святі. — *Виділ.*

У приватній українській ґімназії в Чортнові відбудуться: 1) Вступні іспити і вписи до І. кляси 25. червня ц. р.; 2) вступні іспити і вписи до кляс II.—VIII. на рік шк. 1921|22 дня 28., 29. і 30. червня ц. р. — О. Гусаківський, дир. ґімн. 1385 1—3

Позір Стрий! З огляду на технічні перепони і з приводу приготовлювання нової програми заповіджені в Стрию вистави „Співомовок“ дня 1. і 2. червня не відбудуться.

З Дирекції державної академ. ґімназії і філії у Львові. Іспит приватистів (ок) відбудеться 24. червня о год. 8. рано. Треба зголоситися попереднього дня і зложити оплати. Зголошення до вступного іспиту до I. кл., який відбудеться 28. червня, принимаєся 25., 26. і 27. червня. Треба предложити конче метрику, посвідку ревакцинації віспи (не давнійшу як зперед 2 літ) і евент. свідоцтво укінчення 4. кляси народної школи. Вписове виносить 42 мк від публичних, а 47 від приват. Вступні іспити до кл. II—VIII. зачнуться 29. червня о 8. год. рано. О припущення до них треба внести до Дирекції подання, заосмотрені в метрику, посвідку ревакцинації віспи, шкільні свідоцтва і свідоцтво моральности, потверджене духовною і світською властю, найпізнійше до 20. червня. Явитися лично треба 28. червня і зложити оплати. Вписи до кляс I—VIII відбудуться 29. і 30. червня в год. 8—12 і 3—5. 1—1

Зазив. Українських Громадян городецького передмістя у Львові взивається до якнайчисленнійшої участи в торжестві посвячення гробниці Івана Франка в неділю, 29. мая ц. р. В тій цїли зволять українські Товариства з вінцями і поодинокі Громадяне того передмістя зібратися в неділю о 11. год. перед пол. на площі коло каплиці Анатомії (кінець вул. Пекарської), звідки громадно удадуться на вказане місце торжества. — **Зединені Українські Орґанізації городецького передмістя у Львові.** 1-1

Концерт в честь Івана Франка уладжує Читальня „Просвіти“ городецького передмістя у Львові, в неділю дня 29. мая ц. р. о год. 6 веч. в салі Читальні при пл. св. Юра ч. 5. (подвіре на ліво). В програму входять: промова, хор, оркестра і деклямації. — **Виділ Читальні.** 1384а) 1—1

Спільне Свячене українських Громадян городецького передмістя відбудеться в неділю 5. червня ц. р. в шкільній салі школи ім. Б. Грінченка, вул. Городецька ч. 95. Громадяне, городецького передмістя, бажаючі взяти участь в тім Свяченім, зволять устно або письменно зголоситися у о. Горникевича, директора муж. школи ім. Б. Грінченка в днях 30, 31. мая і 1. червня ц. р. (понеділок, вівторок, середа) між 3—4 год. попол. Окремих запрошень не висилається. — **Зединені Українські Орґанізації городецького передмістя у Львові.** 1384б) 1—1

Загальні Збори Товариства „Українська Торговля“, стов. зар. з обмеженою порукою в Городку Ягайлонськім, відбудуться дня 23. червня 1921 р. о годині 10-ій перед полуднем в салі Товариства кред. „Поміч“ в Городку, Ринок, з отсим порядком нарад: 1) Відчитання протоколу з послідних Загальних Зборів, 2) Звіт рахунковий і біляне за рік 1920, 3) Вибір голови Товариства і одного члена Надзірної Ради, 4) Розділ чистого зиску і 5) Евентуалія. — Дирекція. 1380 1—1

Загальні Збори Товариства взаїмного кредиту „Поміч“, стоваришення зареєстрованого з обмеженою порукою в Городку ягайлонськім, відбудуться дня 16. червня 1921 р. о годині 10-ій перед полуднем у власнім домі, Ринок, з отсим порядком нарад: 1) Відчитання протоколу з послідних Загальних Зборів, 2) Рахунковий звіт і біланс за роки 1918, 1919 і 1920, 3) Вибір Надзірної Ради, 4) Вибір трех членів Дирекції і трех заступників. — Дирекція. 1379 1—1

ЛИСТУВАННЯ

(Запити і відповіди.)

Волод. Тарун б. сотник Гал. Армії віdозвися. Я з дітьми дома. — Зюнка, Святослава, Володимир і Віра. 1382 1—1

НАДІСЛАНЕ.

Подяка.

Отсим складаю іменем цілої родини сердечну подяку Впр. оо. парохови і сов. о. Дуткевичови, о. сов. Рудовичови, о. сов. Лициняко-ви, о. сов. Е. Бачинському, о. Лончині і о. Новосадови, як о. Матковському зі Стрия за відправлення похорону і відпровадження нашої матери бл. п. Софії з Хомінських Сосновської в її послідну дорогу, — а особливо о. Билинкевичеви з Грибович за його гарне надгробне слово, хорови до рук диригента Вп Купчинському за звеличання своїм співом сумного обряду та всім Вп. Паням і Панам, які зволили будьто особисто, будьто письменно зложити вам своє співчуття та відпровадити нашу дорогу Маму до гробу. 1386 1—1 **Роман Сосновський.**

Подяка.

В щирім признанню великої симпатії, з якою віднеслися українські співацькі круги до потреб і завдань „Української Лічниці“ складає Виділ за участь в улаштженім дня 23. V. 1921. концерті на дохід „Української Лічниці“ Тов.: „Боян“ і Бандурист“, Вп. паням І. і С. Туркевичівним, О. Попелівній, О. Параховяк Козаковій, А. Левицькій, Вп. панам Т. Бессарабову, А. Рудницькому, О. Москвичеви сердечну подяку. А за високоартистичне виведення програми перед численно зібраною публикою, за увесь великий труд, якого вимагало уладження цего концерту, складає передусім горячу подяку нашому славному музикови д-рови С. Людкевичови.
1383 1—1 **ВИДІЛ.**

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ

3-ОХ ЧЕЛЯДНИКІВ столярських як також ученика до науки столярства прийме на стало столярська робітня Йосифа Мушака у Львові вул. Травґута ч. 1 а. 1378 1—3

ДЯК кавалєр, уміючий вести хор, глядає посади. Зголошення Сенюк, Полівці п. Джурин. 1377 1—1

ПРОДАМ 14 пнів доброї пасіки (48×22·7 пм) Коссовський в Івачові горіш., почта і стація Глубічок Великий. 1381 1—3

КАМІННЯ млинські французькі, як також природні Вальці, оригінальні Каспри, Турбіни, Мотори, по конкуренційних цінах поручає „PILOT“ Львів, Баторого 4. 1240 9—20

ДАХІВКУ, поцинковану бляху до покривання дахів, по знижених цінах поручає „PILOT“ Баторого 4. 1283 8—20

МАРКІЗЕТА, гранатовий шевйот, полотна, матерії, хустки, витки і и. продає дешево жіноча спілка промислова „ТРУД“ Львів, Ринок 39. (вл. дім). XX 7—10

СЕЙЧАС НА ПРОДАЖ готові господарства з будинками, обсівами, сіножатями а декотрі з лісом, садами і пасіками в повіті Рогатин, місточку Кнігиничах, 3 клм. від залізничої стації Помонята-Псари. Ціна одного морга понад 100 тисяч марок. Близша відомість в торговлі: Т. Олїярника в Кнїгиничах коло Ходорова. 1356 3-10

ОГОЛОШЕННЯ.

ЛІКАР
д-р Володимир Лучка
ординує в СКАЛАТІ, виїздить також до недужих на провінцію. 1349 4—5

ЛІКАР
д-р Іван Стефанович
ординує і мешкає в МИКОЛАЄВІ н. Дн. Ринок, дім Найбавера. 1370 2—2

Українсько-американська фабрика
К. Фельчинський
ЦЕРКОВНИХ ДЗВОНІВ
Тернопіль
вул. Тарновського 64.
1241 6—24

Катихит прийме на час ферій заступництво в парохії недалеко Станиславова. Пояснення уділяє листовно або на місці „Церковна Штука“, Станиславів, вул. Липова ч. 1. 1366 2—3

Торг.-пром. Спка з о. п. **„ТИТАН“** у Львові, Валова 23.
має на складі у власній, столярській фабриці у Виниках, бюрові, шкільні і пр. урядження, входячі в обсяг столярських і будівельних виробів. Замовлення виконує скоро і солідно, по конкуренційних цінах. XVII 7—2

ЗВИЧАЙНІ ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ

Пов. Т-ва „ТОРГОВЕЛЬНА СПІЛКА“. стов. зар. з обм. порукою в ЛУЦІ коло САМБОРА
відбудуться дня 12. червня 1921. о год. 5. поп. в салі „Народного Дому“ з слідуючим денним порядком:

1) Отворення Зборів.
2) Відчитання протоколу з посл. З. Зборів.
3) Звіт Управи з діловодства за р. 1918|20.
4) Звіт Ревізійної Комісії і уділення Управі абсолюторії за р. 1918|20.
5) Внески Надз. Ради що до розділу зиску.
6) Вибір нової Управи.
7) Вибір нової Надзірної Ради.
8) Внески і запити.

На случай браку комплету Збори відбудуться того самого дня о годину пізнійше при звичайнім комплеті. **НАДЗІРНА РАДА.**
1375 1—1

ЗВИЧАЙНІ ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ

Т-ва госп. кред.
„НАРОДНИЙ ДІМ“
стов. зар. з необм. порукою
— — **в ЛУЦІ коло САМБОРА** — —
відбудуться дня 12. червня 1921. о годині 3 поп. у власнім льокалі з слідуючим денним порядком:

1) Отворення Зборів.
2) Відчитання протоколу з послідних Загальних Зборів.
3) Звіт Управи з діловодства за р. 1914/20.
4) Звіт ревізійної комісії і уділення Управі абсолюторії за р. 1914/20.
5) Внесення Надзірної Ради що до розділу чистого зиску.
6) Вибір нової Управи.
7) Вибір нової Надзірної Ради.
8) Внески і запити.

На случай браку комплету Збори відбудуться того самого дня о годину пізнійше при звичайнім комплеті
1376 1—1 **НАДЗІРНА РАДА.**

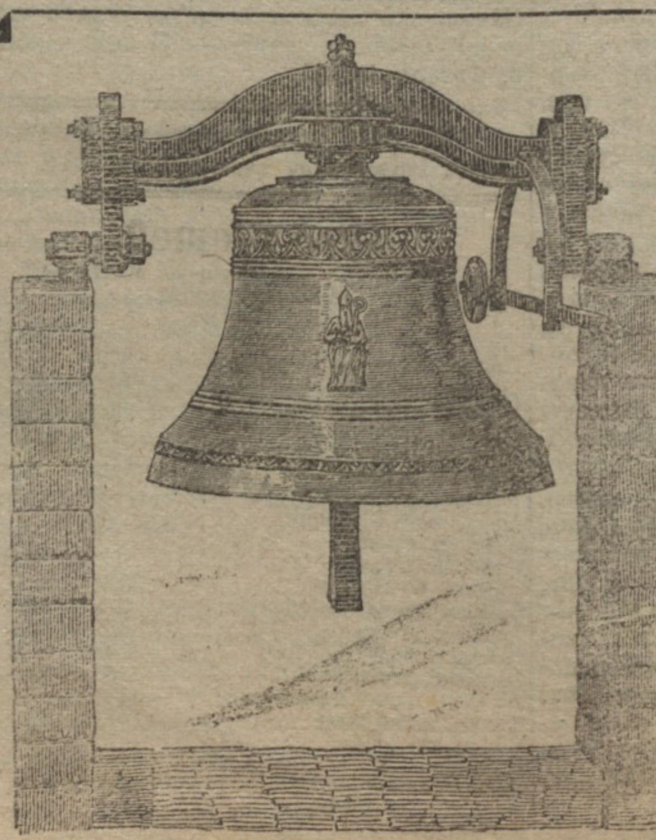
Жадайте сейчас
нашого ілюстрованого цінника на
правдиві стирійські коси і серпи
які доставляємо почтою або залізницею.
Краєв. Союз Госп. Спілок
Львів, Зіморовича ч. 20. IV 3-6

ШИТВО всякого рода, з виїм. муж. уборів виконують від 21 літ наші **робітні суконь і білля** елєгантно, солідно і не дорого, що отсим нашим давним і новим гостям пригадуємо і ласк. зглядам поручаємося
— ЖІНОЧА СПІЛКА ПРОМИСЛОВА —
„ТРУД“
— **ЛЬВІВ, РИНОК 39 (власний дім).** —
XX 10—20

Д-р КОСТЬ ЛЕВИЦЬКИЙ.
НІМЕЦЬКО-УКРАЇНСЬКИЙ - ПРАВНИЧИЙ СЛОВАР -
Друге поправлене і доповнене видання.
ВІДЕНЬ 1920. ЦІНА 200 Мп.
Набути можна в Книгарні Наукового Товариства ім. Шевченка. 1072 27—?

Ротаційна друкарська **МАШИНА**
з всіми додатками, майже нова, на 8 або 4 сторін; обвід циліндра 1060 mm. ширина паперу — — — 700 і 350 mm. — — —
на продаж
у Львові, Ринок 10, II п.
1264 **ДРУКАРНЯ.** 1—1

Зворушаючий цирковий романс в 6 великих частях п. з.
ЗОЕ, КОРОЛЕВА СТЕПУ
висвітлюють від середи найкращі львівські — — кінотеатри — — **КОПЕРНИК і МАРУСЕНЬКА** Штука та дуже ефектовна.
— — Акція незвичайно інтересна і порушує цікаві психольоґічні проблєми. — — Чудові циркові видовища.

Найліпші дзвони
з передвоєнного матеріялу
1294 7—10 **доставчає під ґарантією**
„РИЗНИЦЯ“
ТОВАРИСТВО ЗАР. З ОБМ. ПОР.
в САМБОРІ
ДЗВОНИ ДОСТАРЧАЄ В ПРОТЯГУ 1 МІСЯЦЯ.
ВСІ ІНФОРМАЦІЇ ДАЄ ВІДВОРОТНОЮ ПОЧТОЮ.